

Potraviny: Přejchod k monomateriálům je více než znatelný

Ustupující poptávka po multimateriálových obalech, alternativní obaly, maximalizace využití recyklovaného materiálu, snižování hmotnosti a velikosti obalů. To jsou trendy podle Pavla Komůrky, packaging innovation – sustainability coordinatora společnosti Orkla.

Jak byste popsal současnou situaci na obalovém trhu?

Za svou osobu mohu hodnotit současný trh s obalovými materiály z hlediska jejich dostupnosti, škály nabízených řešení a globálních trendů, které určují dění v oblasti obalů. V první řadě je nutné zdůraznit, že trh s obaly je globální záležitostí, firmy určující směry v konstrukcích obalových materiálů mají v podstatě celosvětovou působnost. Je pár velkých jmen, velkých korporátů, které svou činností ovlivňují, co se na trhu objeví, co firmy jako my mohou nakupovat. Tato nabídka je však tažena poptávkou plničů/baličů, tedy nás. Je to reflexe našich potřeb a požadavků na funkčnost obalů, na způsob, jak se s nimi dá nakládat. A tyto potřeby jsou odrazem povahy naší činnosti, našich cílů, potřeb našich zákazníků a v neposlední řadě našich závazků, a to i v oblasti životní potřeby. Společně s obalovým trhem pak určujeme obalové trendy. Z mého pohledu jsou dnes díky výše popsané situaci dostupné jakékoliv druhy obalových materiálů, k dispozici jsou v podstatě on-line. Je to jen otázka nákladů.

Co pokládáte za hlavní trend na současném obalovém trhu?

Obalové trendy jsou dynamické a jsou výsledkem popsaného systému provázanosti obalového průmyslu, nás jako uživatelů výrobků obalového průmyslu a zákaznických preferencí. V současné době jsme svědky narůstajícího zájmu o řešení, která jsou v souladu s principy udržitelného vývoje a cirkulární ekonomiky a která nemají negativní vliv na životní prostředí. Tato zadání řídí v současnosti výzkum a vývoj materiálů, jež tato očekávání naplňují.

Týká se to všech hráčů na trhu?

Když se podíváme na cíle a závazky velkých jmen, která globálně působí v potravinářství, ale i řady dalších mimo náš obor, čteme v podstatě totéž – recyklace, recyklovatelný, obsah recyklovaných materiálů, obnovitelné zdroje. Tato klíčová slova se v průběhu několika posledních let stala zadáním pro výrobce obalů. V krátkosti se dají tyto udržitelné trendy shrnout následovně: Přejchod k monomateriálovým strukturám obalů tvořeným homogenní kompozicí recyklovatelných typů základních materiálů. Tyto materiálové kompozice jsou jako náhrada za nerecyklované a nerecyklovatelné multimateriálové obaly. Dále nastupují alternativní typy obalů, jež nahrazují zejména plastové struktury obalů (např. bariérové papírové flexibilní obaly). Snaha je uplatnit tyto alternativy zejména v oblasti náhrad plastových flexibilních obalů a jejich recyklace v odpadových tocích papíru. Také jsme svědky minimalizace substancí, které škodí v recy-

klaci, nebo jejich náhrady, kde je to možné. V poslední době je k dispozici celá řada manuálů k tomu, jak navrhnout obal pro třídění a recyklaci. Další snahou je maximalizace obsahu recyklovaných materiálů v obalech (zejména u plastů a tam, kde je to možné) a maximalizace obsahu materiálů vyrobených z obnovitelných zdrojů – u plastových obalů. Také sledujeme snižování hmotnosti a optimalizaci velikosti obalů. Zmiňované obalové trendy vztažené k udržitelnosti však nejsou tím jediným.

Co tím myslíte?

Na věc se musíme dívat komplexně a zohlednit další faktory. Obal slouží k ochraně výrobku. Z toho plyne, že nechceme a ani nemůžeme redukovat nebo dokonce eliminovat tuto základní ochrannou funkci obalů ve prospěch například jejich recyklovatelnosti. Měli bychom také rozumět a působit i v ostatních oblastech hodnotového řetězce. Tím mám na mysli, abychom měli dostatečné množství a takovou kvalitu informací, abychom byli schopni realisticky posoudit celý životní cyklus obalu. To znamená nejen jeho výrobu, využití a funkci, ale také jeho nakládání ve sběru, třídění a recyklaci, když už se obal z výrobku změní na obalový odpad. Jde také o to, jak se obal chová, co se s ním děje, když skončí na skládce, volně pohozený v přírodě, co se s ním děje na třídící lince, jak může být alternativně využit, pokud se nevytřídí k materiálovému využití, a tak dále. Uživatelé obalů by se měli aktivně zapojovat do projektů, které řeší možnosti využití obalu jako odpadu a způsoby a možnosti jeho přepracování. EPR organizace jsou klíčové pro správné fungování hodnotového řetězce obalových materiálů. Z tohoto důvodu je spolupráce s těmito organizacemi zásadní, a to ve smyslu přístupu k informacím a také k možnosti ovlivňovat rozhodnutí přijímaná v rámci řešení ve způsobech nakládání s obaly.

Jaké vidíte na trhu inovace?

Z již popsaného se dají poměrně snadno odvodit i obalové novinky současné doby. Řeč je o monomateriálových a vícevrstevných flexibilních laminátech, které jsou složeny z vrstev stejného typu plastů (PP nebo PE) s různými charakteristikami a bariérovými vlastnostmi. Dále je třeba, a zabýváme se tím v Orkle, zmínit potahované papírové a bariérové flexibilní obaly s obsahem papírových vláken.

Stanislav D. Břeň

Pokračování rozhovoru na svetbaleni.cz.

Foto: Orkla Group